

CRNA GORA
MINISTARSTVO PRAVDE

ANALIZA
EFIKASNOSTI FUNKCIONISANJA SISTEMA
IZVRŠENJA
(januar 2022 – decembar 2022)

Podgorica, april 2023. godine

ANALIZA EFIKASNOSTI FUNKCIONISANJA SISTEMA IZVRŠENJA (01.01.2022 – 31.12.2022. godine)

REZIME

Izrada Analize efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja predviđena je Akcionim planom za poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava – mjera 1.4.3.3., Akcionim planom za implementaciju Strategije reforme pravosuđa 2019 – 2020. godine, kao i Programom rada Vlade Crne Gore za II kvartal 2023. godine.

Analiza se zasniva na podacima Ministarstva pravde i podacima pribavljenim od osnovnih sudova, Privrednog suda Crne Gore, Komore javnih izvršitelja Crne Gore, Kancelarije Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore, Centralne banke Crne Gore, Uprave prihoda i carina i Uprave za inspekcijske poslove.

Predmet Analize je efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja, uključujući rad javnih izvršitelja i sudova, nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, aktivnosti Ministarstva pravde i Komore javnih izvršitelja u pravcu praćenja i unaprjeđenja sistema izvršenja i rada javnih izvršitelja, te aktivnosti drugih nadležnih organa.

Analiza je pokazala da su javni izvršitelji u posmatranom, kao i u prethodnom periodu, primili veliki broj izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava - 18.052 predmeta („I“), ali i da je veliki broj predmeta ove vrste prenesen iz prethodnog perioda – 34.087, tako da su u radu imali ukupno 52.139 predmeta. Od navedenog broja riješeno je 13.663 predmeta ili 26,20% od ukupnog broja predmeta u radu, odnosno 75,69% od broja primljenih predmeta u ovom periodu.

Kada su u pitanju vjerodostojne isprave, javni izvršitelji su u ovom periodu primili veliki broj predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave - 49.017 („Iv“ i „Ivm“), znatno više nego kada su u pitanju izvršne isprave. Kada se navedenom broju primljenih predmeta dodaju predmeti koji su preneseni iz prethodnog perioda – 185.022, onda se dobija podatak da su javni izvršitelji u posmatranom periodu imali u radu ukupno 234.039 izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave. Od navedenog broja riješili su 28.808 predmeta ili 12,31% od ukupnog broja predmeta u radu, odnosno 58,77% od ukupnog broja primljenih predmeta u ovom periodu.

Što se tiče strukture riješenih predmeta formiranih na osnovu izvršnih isprava može se konstatovati da je najveći broj ovih predmeta – 12.656 ili 92,62% od ukupnog broja riješenih predmeta riješen naplatom potraživanja od 100%. Sa druge strane, u strukturi neriješenih predmeta, u najvećem broju slučajeva - 35.439 predmeta ili 92,10% od ukupnog broja neriješenih predmeta izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga: nepostojanje sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., na koje javni izvršitelj ne može da utiče i da naplatu potraživanja učini efikasnijom.

Kada je u pitanju struktura riješenih predmeta formiranih na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje 100% naplaćeno iznosi 14.941 ili 51,86% od ukupnog broja riješenih predmeta. Svi preostali predmeti riješeni su administrativnim putem (prekid, obustava, prevođenje u parnicu itd.). U strukturi neriješenih predmeta najveći broj predmeta – 193.202 ili 94,13% od ukupnog broja

neriješenih predmeta čine oni predmeti u kojima izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga, kao u slučaju izvršnih isprava, na koje javni izvršitelji ne mogu da utiču.

Javni izvršitelji su u posmatranom periodu u predmetima formiranim na osnovu izvršnih isprava naplatili 23.151.968,33€ ili 3% od ukupnog iznosa potraživanja - 664.883.999,60€, dok su sa druge strane, u predmetima formiranim na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave naplatili 19.667.707,94€ ili 3% od ukupnog iznosa potraživanja - 618.050.257,85€.

U skladu sa navedenim podacima, prosječna stopa naplate u svim izvršnim predmetima u posmatranom periodu iznosila je 3%. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Kada je u pitanju prosječna dužina trajanja postupka izvršenja, ista je u svim predmetima na osnovu izvršnih isprava iznosila 24 dana, a u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100% 21 dan. Sa druge strane, prosječna dužina trajanja postupka u svim izvršnim predmetima na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave iznosila je 60 dana, dok je u onim predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100% prosječna dužina trajanja postupka bila 67 dana. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Što se tiče prigovora protiv odluke izvršnih sudija osnovnih sudova i javnih izvršitelja, može se konstatovati da broj izjavljenih prigovora nije veliki jer iznosi 5.360 ili 1,87% od ukupnog broja izvršnih predmeta koji se nalazio u radu kod javnih izvršitelja u posmatranom periodu – 286.178. Procenat usvojenih prigovora kod osnovnih sudova iznosi 46,97% od ukupnog broja izjavljenih prigovora, dok je ovaj procenat kod Privrednog suda niži i iznosi 27,07%. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Kada su u pitanju rad i rezultati rada osnovnih sudova i Privrednog suda Crne Gore u izvršnim predmetima u posmatranom periodu, može se konstatovati da su ovi sudovi, kao i u prethodnom periodu, nastavili sa efikasnim rješavanjem izvršnih predmeta, s tim što su osnovni sudovi značajno smanjili nedostatak iz prethodnog perioda. Naime, osnovni sudovi su u posmatranom periodu primili ukupno 2.284 predmeta po osnovu izvršne isprave, odnosno 170 predmeta po osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave. Od ukupnog broja izvršnih predmeta formiranih po osnovu izvršnih isprava koji se nalazio u radu kod osnovnih sudova u ovom periodu – 2.504, riješili su 2.268 predmeta ili 90,57%, dok su, kada su u pitanju izvršni predmeti na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, od ukupnog broja predmeta u radu – 228, riješili 175 ili 46,75%. Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu od ukupnog broja izvršnih predmeta formiranih na osnovu izvršnih isprava koji se nalazio u radu kod ovog suda – 141, riješio 96 ili 68,08%, dok izvršnih predmeta formiranih na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave u ovom sudu nije bilo. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Osnovni sudovi i Privredni sud Crne Gore bili su efikasni i u rješavanju predmeta po prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja – „Ip“ predmeti. Naime, osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili 87,94% od broja izjavljenih prigovora, dok ovaj procenat kod Privrednog suda iznosi 62,16%. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Kada je u pitanju dužina trajanja postupka u izvršnim predmetima na osnovu izvršne isprave, osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili veliki broj ovih predmeta u trajanju do 3 mjeseca – 2.099 predmeta ili 92,54%, dok je u trajanju preko 1 godine riješeno 44 predmeta

ili 1,94%. Rezultati Privrednog suda Crne Gore u pogledu dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta su, takođe odlični, jer je ovaj sud u trajanju do 3 mjeseca riješio 53 predmeta ili 55,20%, dok je preko 1 godine trajao 1 predmet ili 1,04%. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Što se tiče dužine trajanja postupka u izvršnim predmetima na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, osnovni sudovi su u ovom periodu u trajanju preko 1 godine riješili 6 predmeta ili 3,42% od ukupnog broja riješenih predmeta. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Javni izvršitelji su u posmatranom periodu dostavili Centralnoj Banci Crne Gore na naplatu 17.687 rješenja u kojima je ukupna vrijednost potraživanja iznosila 87.587.800,44€. Od navedenog iznosa naplaćeno je 44.837.825,58€, odnosno 51,20%. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Ostvareni godišnji promet svih javnih izvršitelja iznosi €3.673.401,85, zaduženja iznose ukupno 466.769,31€, dok je iznos uplaćenih poreza i doprinosa 463.170,20€. Ovaj dio Analize se ne odnosi na segment naplate sredstava od javnog značaja koja je obuhvaćena posebnim razlozima.

Uprava za inspekcijske poslove – Inspekcija rada je, sprovodeći Plan rada, kao i postupajući po inicijativama za vršenje inspekcijskog nadzora, izvršila sveobuhvatan inspekcijski nadzor kod 20 javnih izvršitelja. Ustanovljeno je da javni izvršitelji imaju ukupno 56 zaposlenih. Kontrolama su utvrđene 4 vrste nepravilnosti kod 5 subjekata nadzora – javnih izvršitelja, koje su se odnosile na to da: poslodavac nije prijavio zaposlenu na obavezno socijalno osiguranje; poslodavac je zaključio ugovor suprotno članu 5 Zakona o volontiranju; poslodavac nije uručio obračun zarade zaposlenima i da poslodavac nije upoznao zaposlene prije početka rada sa pravima, obavezama i odgovornostima u vezi sa mobingom, u skladu sa Zakonom. Za utvrđene nepravilnosti izdati su prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 2.000,00€ i ukazano je da se iste otklone u određenom roku.

Ministarstvo pravde je u posmatranom periodu nastavilo sa aktivnim praćenjem efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja i rada javnih izvršitelja, kako kroz redovnu komunikaciju sa nadležnim organima i Komorom javnih izvršitelja, tako i kroz vršenje nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja. Nadzor je vršen uvidom u relevantne akte u kancelarijama javnih izvršitelja, kao i provjerom osnovanosti podnesenih pritužbi. Pored toga, predstavnici Ministarstva pravde učestvovali su na konferencijama, radionicama i panel diskusijama koje su u posmatranom periodu organizovane na temu izvršenja i jačanja odgovornosti i profesionalizma u pravosudnom sistemu. Na osnovu izvršenog nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja može se konstatovati da su javni izvršitelji nastavili da obavljaju izvršiteljsku djelatnost, sa manjim izuzecima, u skladu sa zakonom. Ministarstvo pravde na osnovu nadzora nije utvrdilo veće nepravilnosti u radu javnih izvršitelja. Kao rezultat nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja (redovnog i po pritužbama stranaka i učesnika u postupku), za utvrđene nepravilnosti za koje, s obzirom na njihovu prirodu i težinu, ne postoji osnov za podnošenje predloga za pokretanje disciplinskog postupka, dat je nalog za njihovo otklanjanje u određenom roku.

Iz izvještaja Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore proizilazi da država, kao izvršni povjerilac, od znatnog broja javnih izvršitelja ne dobija podatke o naplaćenim sredstvima, odnosno Zaštitnik nije upoznat sa podatkom o tome da li je postupak izvršenja okončan namirenjem potraživanja ili se ima smatrati da je isti u toku. Zaštitnik smatra da bi bilo

neophodno da javni izvršitelji nakon sprovedenog izvršnog postupka u predmetima u kojima je država izvršni povjerilac, dostavljaju Zaštitniku zaključak o namirenju potraživanja, a kako bi nakon dostavljanja istog Zaštitnik bio u prilici da predmete arhivira i iste smatra okončanim.

Komora javnih izvršitelja je u posmatranom periodu nastavila sa realizacijom brojnih aktivnosti značajnih za unaprjeđenje rada javnih izvršitelja i efikasnosti sistema izvršenja. Te aktivnosti se prije svega odnose na: početak automatizovane raspodjele izvršnih predmeta u skladu sa normama o ravnomjernoj zastupljenosti javnih izvršitelja; sastanak članova projektnog tima ENEMLOS na Pravnom fakultetu UCG; učešće u projektu „Jačanje sistema izvršenja u zemljama Zapadnog Balkana; učešće u projektu „Pravne klinike u službi ranjivih grupa: poboljšanje zapošljivosti studenata prava putem praktičnog obrazovanja – ENEMLOS“ i posjeta univerzitetima u Poljskoj; izrada „Analize izvršnog postupka“; učešće na prijemu povodom obilježavanja 10 godina od osnivanja profesije i početka rada javnih izvršitelja u Srbiji; predavanja na Pravnom fakultetu UCG na temu priznavanja i izvršenja stranih sudskih odluka, u okviru predmeta Međunarodno privatno pravo; učešće na Godišnjem savjetovanju javnih izvršitelja – regionalnoj radionici posvećenoj odgovornosti i profesionalizmu javnih izvršitelja u saradnji sa Savjetom Evrope, Centrom za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije i Centrom za međunarodnu saradnju; učešće na svečanoj akademiji povodom jubileja 50 godina Pravnog fakulteta UCG, te osnivanja Alumni akademije Pravnog fakulteta UCG, kao i učešće na predavanjima studentima na Pravnom fakultetu u okviru projekta ENEMLOS.

UVOD

Izrada Analize efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja predviđena je Akcionim planom za poglavlje 23 – pravosuđe i temeljna prava – mjera 1.4.3.3, Akcionim planom za implementaciju Strategije reforme pravosuđa 2019 – 2020. godine, kao i Programom rada Vlade za II kvartal 2023. godine.

Analiza se zasniva na podacima Ministarstva pravde i podacima pribavljenim od osnovnih sudova, Privrednog suda Crne Gore, Komore javnih izvršitelja Crne Gore, Kancelarije Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore, Centralne banke Crne Gore, Uprave prihoda i carina i Uprave za inspeksijske poslove.

Predmet Analize je efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja, uključujući rad javnih izvršitelja i sudova, nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, aktivnosti Ministarstva pravde i Komore javnih izvršitelja u pravcu praćenja i unaprjeđenja sistema izvršenja i rada javnih izvršitelja, te aktivnosti drugih nadležnih organa.

Sistem građanskopravnog izvršenja u Crnoj Gori uređen je Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju („Službeni list CG“, br.36/11, 28/14, 20/15, 22/17 i 25/19) i Zakonom o javnim izvršiteljima („Službeni list CG“, br.61/11, 22/17 i 17/19), dok je Zakonom o javnim izvršiteljima uređena organizacija javnih izvršitelja, imenovanje javnih izvršitelja i uslovi za obavljanje izvršiteljske djelatnosti, prestanak obavljanja djelatnosti i razrješenje, nagrada za rad i naknada troškova, disciplinska odgovornost i disciplinski postupak, nadzor nad radom javnih izvršitelja i druga pitanja od značaja za obavljanje izvršiteljske djelatnosti.

Rad javnih izvršitelja uređen je i podzakonskim aktima, prije svega Pravilnikom o radu javnih izvršitelja („Službeni list CG“, br.42/1 i 66/17) i Uredbom o tarifi javnih izvršitelja („Službeni list CG“ broj 3/16), te aktima za čije je donošenje nadležna Komora javnih izvršitelja.

I IZVRŠENJE KOD JAVNIH IZVRŠITELJA

Kao što je prednje navedeno, javni izvršitelji su nadležni za odlučivanje po predlogu za izvršenje i sprovođenje izvršenja, kao i sprovođenje obezbjeđenja, osim u slučajevima za koje je propisana isključiva nadležnost suda. Dakle, izuzetno je široka nadležnost javnih izvršitelja u postupku izvršenja i obezbjeđenja, zbog čega je neophodno njihov rad sagledati kroz nekoliko važnih segmenata, a prije svega kroz: broj primljenih predmeta, broj riješenih predmeta i način njihovog rješavanja, naplaćeni iznos potraživanja sa stopom naplate, dužinu trajanja postupka, broj neriješenih predmeta sa razlozima neizvršenja itd.

1. Izvršni predmeti na osnovu izvršne isprave („I“)

a) Kretanje predmeta

Na početku posmatranog perioda 01.01.2022. godine javni izvršitelji imali su u radu 34.087 predmeta koji su preneseni iz ranijeg perioda ili 65,37% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu – 52.139 predmeta. Broj primljenih predmeta u posmatranom periodu iznosio je 18.052 predmeta ili 34,62% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu. Na osnovu navedenih podataka može se zaključiti da su javni izvršitelji u

posmatranom periodu imali veliki priliv ove vrste predmeta. Od ukupnog broja predmeta u radu riješeno je 13.663 ili 26,20%, dok je ostalo neriješeno 38.475 predmeta ili 73,79%. Broj riješenih predmeta u odnosu na broj primljenih predmeta procentualno iskazano iznosi 75,69%, što govori da su javni izvršitelji u posmatranom periodu riješili relativno veliki broj predmeta ove vrste. Ako uporedimo ove podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je riješeno 11.236 predmeta dolazimo do zaključka da je u posmatranom periodu riješeno 3,86% više predmeta nego u prethodnom periodu. Ovdje treba napomenuti da se pod riješenim predmetom podrazumijeva samo onaj predmet u kojem je potraživanje naplaćeno 100%, što vrlo često ne zavisi samo od radnji javnog izvršitelja, već od solventnosti izvršnog dužnika. Samo donošenje rješenja o izvršenju i njegovo dostavljanje na sprovođenje, odnosno preduzimanje radnji sprovođenja izvršenja nijesu sami po sebi dovoljni da bi se predmet smatrao završenim, već je neophodna uspješna naplata potraživanja izvršnog povjerioca.

Navedeni podaci o kretanju „I“ predmeta prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 1

Broj predmeta u radu na dan 01.01.2022 . god	Broj primljenih predmeta u radu u periodu od 01.01.2022 . 31.12.2022 . godine	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2022 . 31.12.2022 . godine	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2022 . 31.12.2022 . godine	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2022 . godine	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta u radu (%)	Odnos riješenih i primljenih predmeta (%)
34.087	18.052	52.139	13.663	38.475	26,20%	75,69%

b) Struktura riješenih predmeta

Od ukupnog broja riješenih predmeta 13.663, najveći broj predmeta – 12.656 riješen je naplatom potraživanja od 100%, što ukazuje da je učešće ovakvog načina rješavanja predmeta u strukturi riješenih predmeta izuzetno visoko i iznosi 92,62%. Svi ostali načini rješavanja predmeta u strukturi riješenih predmeta smatraju se administrativnim i vrlo je značajno da njihovo učešće u strukturi riješenih predmeta bude na što manjem nivou, a isto je u posmatranom periodu iznosilo 7,38%. S tim u vezi, broj predmeta u kojima je postupak obustavljen iznosi 590 ili 4,31% od broja riješenih predmeta; broj predmeta u kojima je postupak prekinut iznosi 134 ili 0,98% od broja riješenih predmeta; broj predmeta koji su ustupljeni na nadležnost sudu ili drugom javnom izvršitelju iznosi 92 ili 0,67% od broja riješenih predmeta; broj predmeta koji su prevedeni u parnicu iznosi 10 ili 0,07% od broja riješenih predmeta, dok broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanjem predloga itd.) iznosi 168 ili 1,22% od broja riješenih predmeta. Upoređujući ove podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je učešće ovakvog načina rješavanja predmeta u strukturi riješenih predmeta takođe bilo izuzetno visoko i iznosilo 87,95% možemo zaključiti da se radi o približnim vrijednostima i da je pozitivan trend kada su u pitanju podaci o strukturi riješenih „I“ predmeta nastavljen u posmatranom periodu, što je izuzetno značajno za efikasnost sistema izvršenja.

Struktura riješenih „I“ predmeta, prema načinu njihovog rješavanja, prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 2

Broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%	Broj predmeta u kojima je postupak obustavljen	Broj predmeta u kojima je postupak prekinut	Broj predmeta koji su ustupljeni na nadležnost (sudu ili javnom izvršitelju)	Broj predmeta koji su prevedeni u parnicu	Broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanje predloga ili sl.)	Odnos broja predmeta koji su riješeni naplatom potraživanja od 100% prema ukupnom broju riješenih predmeta
12.656	590	134	92	10	168	92,62%

c) Struktura neriješenih predmeta

Radi cjelovitog sagledavanja efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja od izuzetnog su značaja i podaci o naplati potraživanja u ratama.

Broj izvršnih predmeta u kojima se izvršenje sprovodi naplatom potraživanja u ratama na kraju posmatranog perioda iznosio je 2.049 ili 5,32% od ukupnog broja neriješenih predmeta. Na osnovu ovih podataka može se konstatovati da učešće predmeta koji se namiruju u ratama u odnosu na broj neriješenih predmeta nije zanemarljivo, naprotiv, tako da će se ovaj vid naplate potraživanja nesumnjivo pozitivno odraziti na efikasnost sistema izvršenja.

Od ukupnog broja neriješenih predmeta koji iznosi 38.475, broj predmeta koji se nalaze kod suda po prigovoru protiv odluka javnih izvršitelja iznosi 987 ili 2,56% od ukupnog broja neriješenih predmeta, dok u najvećem broju slučajeva kod neriješenih predmeta ove vrste koji iznosi 35.439 ili 92,10% od ukupnog broja neriješenih predmeta, izvršenje nije moguće sprovesti zbog nepostojanja sredstava na računu izvršnog dužnika i slično, što dakle predstavlja objektivne okolnosti koje onemogućavaju naplatu potraživanja izvršnog povjerioca, a na koje javni izvršitelj ne može da utiče.

U tabeli koja slijedi prikazana je struktura neriješenih „I“ predmeta.

Tabela 3

Broj predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama	Broj predmeta koji se nalaze kod nadležnog suda radi odlučivanja po prigovoru protiv odluke javnog izvršitelja	Broj predmeta u kojima izvršenje nije moguće sprovesti (nepostojanje sredstava na računu, nepostojanje)	Odnos broja predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama prema broju neriješenih predmeta na kraju

		pokretnih stvari i nepokretnosti itd.)	posmatranog perioda (%)
2.049	987	35.439	5,32%

d) Stopa naplate potraživanja

Stopa naplate potraživanja je jedan od najznačajnijih pokazatelja za ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja. Prema pribavljenim podacima, ukupan iznos potraživanja u ovoj vrsti predmeta („I“) u posmatranom periodu bio je 664.883.999,60€. Od navedenog iznosa naplaćeno je 23.151.968,33€ ili 3%, dok je ostalo nenaplaćeno 641.732.030,27€ ili 97%. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kome je naplaćeno 25.812.307,12€, a stopa naplate je iznosila 4%, možemo konstatovati da je u posmatranom periodu naplaćeno približno 2 miliona eura manje u odnosu na prethodni period, a da je stopa naplate potraživanja takođe manja za 1%.

Navedeni podaci prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 4

Ukupan iznos potraživanja u periodu 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Ukupan iznos naplaćenog potraživanja u periodu 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Odnos iznosa naplaćenog potraživanja prema ukupnom iznosu potraživanja (stopa naplate %)
664.883.999,60€	23.151.968,33€	3%

e) Prosječna dužina trajanja postupka

Što se tiče prosječne dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta može se konstatovati da je u svim „I“ predmetima prosječna dužina trajanja postupka iznosila 24 dana, dok je prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% iznosila 21 dan. Navedeni podaci ukazuju da se izvršni postupak u ovoj vrsti predmeta, u slučajevima kada je bilo moguće izvršiti naplatu potraživanja, sporovodio u relativno kratkom roku, neznatno dužem nego u prethodnom periodu, koji kontinuitet je izuzetno važan. Očekivano je prosječna dužina trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta bila značajno kraća nego u slučaju izvršnih predmeta formiranih po osnovu vjerodostojnih isprava, s obzirom da u ovoj vrsti predmeta prigovor ne odlaže izvršenje rješenja, što nije slučaj kada su u pitanju vjerodostojne isprave, osim u slučaju mjenice kao vjerodostojne isprave.

Prosječna dužina trajanja postupka prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5

Prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u
--	---	---	---

	potraživanje naplaćeno u iznosu od 100%	kojima nije izjavljen prigovor	kojima je izjavljen prigovor
24 dana	21 dan	19 dana	202 dana

f) Dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta broja predmeta

Što se tiče dužine trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta broja predmeta, u 11.147 predmeta postupak je trajao do 3 mjeseca; u 11.646 predmeta postupak je trajao do 6 mjeseci; u 11.819 predmeta postupak je trajao do 9 mjeseci; u 12.202 predmeta postupak je trajao do 12 mjeseci, dok je u najmanjem broju predmeta – 1.461 postupak trajao preko 1 godine.

Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je do 3 mjeseca riješeno 8.752 predmeta, dakle za 2.395 predmeta manje u odnosu na posmatrani period, može se zaključiti da je rješavanje ove vrste predmeta u posmatranom periodu bilo u porastu u odnosu na prethodni period. Takođe, rješavanje predmeta u kojima je postupak trajao preko jedne godine, veće je za 330 predmeta u odnosu na prethodni period kada je taj broj predmeta bio 1.131.

Dužina trajanja postupka u riješenim „I“ predmetima, posmatrano sa aspekta broja predmeta, prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5a

Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 3 mjeseca	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 6 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 9 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 12 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao duže od 12 mjeseci
11.147	11.646	11.819	12.202	1.461

2. Izvršni predmeti na osnovu vjerodostojne isprave („Iv“) i mjenice kao vjerodostojne isprave („Ivm“)

a) Kretanje predmeta

Javni izvršitelji su u posmatranom periodu imali u radu ukupno 234.039 predmeta. Od navedenog broja iz prethodnog perioda preneseno je 185.022 predmeta ili 79,05% od ukupnog broja predmeta u radu, dok broj primljenih predmeta u posmatranom periodu iznosi 49.017 ili 20,94% od ukupnog broja predmeta u radu. U posmatranom periodu riješeno je 28.808 ili 12,31% od ukupnog broja predmeta u radu, tako da je ostalo neriješenih 205.229 ili 87,69%. Odnos riješenih predmeta prema primljenim predmetima iznosi 58,77%. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda kada je riješeno 13,34% od ukupnog

broja predmeta u radu, odnosno 54,99% u odnosu na broj primljenih predmeta zaključuje se da u posmatranom periodu nije došlo do značajne razlike broja riješenih predmeta u odnosu na ukupan broj predmeta u radu, kao i u odnosu na broj primljenih predmeta.

Radi bolje preglednosti, navedeni podaci prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 1

Broj predmeta u radu na dan 01.01.2022 . god	Broj primljenih predmeta u radu u periodu od 01.01.2022 . – 31.12.2022 . godine	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2022 . – 31.12.2022 . godine	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2022 . – 31.12.2022 . godine	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2022 . godine	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta u radu (%)	Odnos riješenih i primljenih predmeta (%)
185.022	49.017	234.039	28.808	205.229	12,31%	58,77%

b) Struktura riješenih predmeta

Za ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja važno je sagledati učešće broja predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100% prema ukupnom broju riješenih predmeta. Ovo sa razloga što su svi preostali predmeti riješeni administrativnim putem (prekid, obustava itd.), dakle, bez naplate potraživanja. Prema pribavljenim podacima, broj predmeta u kojima je izvršni postupak završen naplatom potraživanja od 100% je 14.941 ili 51,86% od ukupnog broja riješenih predmeta, dok broj predmeta u kojima je postupak obustavljen iznosi 7.661 ili 26,59% od ukupnog broja riješenih predmeta. Broj predmeta koji su po prigovoru izvršnog dužnika prevedeni u parnicu iznosi 1.441 ili 5% od ukupnog broja riješenih predmeta, dok broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanjem predloga itd.) iznosi 1.457 ili 5,05% od ukupnog broja riješenih predmeta. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda dolazimo do zaključka da je broj predmeta koji su riješeni naplatom potraživanja od 100% u posmatranom periodu za 2 predmeta manji u odnosu na prethodni period kada je taj broj iznosio 14.943.

U tabeli koja slijedi prikazana je struktura riješenih „lv“ i „lvm“ predmeta.

Tabela 2

Broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%	Broj predmeta u kojima je postupak obustavljen	Broj predmeta u kojima je postupak prekinut	Broj predmeta koji su ustupljeni na nadležnost (sudu ili javnom izvršitelju)	Broj predmeta koji su prevedeni u parnicu	Broj predmeta koji su riješeni na drugi način (odbacivanje predloga ili sl.)	Odnos broja predmeta koji su riješeni naplatom potraživanja od 100% prema ukupnom broju

						riješениh predmeta
14.941	7.661	2.576	545	1.441	1.457	51,86%

c) Struktura neriješenih predmeta

Kada je u pitanju struktura neriješenih predmeta, broj predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama iznosi 9.424 ili 4,59% od ukupnog broja neriješenih predmeta; broj predmeta koji se nalaze kod suda po prigovoru protiv odluka javnih izvršitelja iznosi 2.603 ili 1,26% od ukupnog broja neriješenih predmeta, dok u daleko najvećem broju slučajeva kod neriješenih predmeta – 193.202 ili 94,13% od ukupnog broja neriješenih predmeta izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga i to: zbog nepostojanja sredstava na računu izvršnog dužnika, nepostojanja pokretnih stvari i nepokretnosti izvršnog dužnika itd., na šta javni izvršitelj ne može da utiče.

U skladu sa navedenim podacima, može se konstatovati da u ukupnom broju neriješenih predmeta ove vrste koji se nalaze u radu kod javnih izvršitelja, visok procenat zauzimaju oni predmeti u kojima izvršenje još uvijek nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga na koje javni izvršitelj ne može da utiče, te da nije mali broj predmeta koji se namiruju u ratama, a koji će se nakon otplate posljednje rate smatrati riješenim predmetima i doprinijeti efikasnosti sistema izvršenja.

Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je procenat neriješenih predmeta u kojima izvršenje nije moguće sprovesti iz objektivnih razloga iznosio 94,53% od ukupnog broja neriješenih predmeta, može se zaključiti da se radi o istim procentima.

U tabeli koja slijedi prikazana je struktura neriješenih „lv“ i „lvm“ predmeta.

Tabela 3

Broj predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama	Broj predmeta koji se nalaze kod nadležnog suda radi odlučivanja po prigovoru protiv odluke javnog izvršitelja	Broj predmeta u kojima izvršenje nije moguće sprovesti (nepostojanje sredstava na računu, nepostojanje pokretnih stvari i nepokretnosti itd.)	Odnos broja predmeta u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama prema broju neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda (%)
9.424	2.603	193.202	4,59%

d) Stopa naplate potraživanja

Prema pribavljenim podacima za posmatrani period, ukupan iznos potraživanja u ovoj vrsti predmeta u posmatranom periodu iznosio je 618.050.257,85€, od čega je naplaćeno 19.667.707,94€ ili 3%. Upoređujući podatke o stopi naplate potraživanja u ovoj vrsti predmeta u posmatranom periodu koja iznosi 3% sa stopom naplate potraživanja iz prethodnog perioda koja je u ovoj vrsti predmeta iznosila takođe 3%, zaključuje se da se radi o jednakoj stopi naplate potraživanja u ovoj vrsti predmeta. Dalje, upoređujući podatke o prosječnoj stopi naplate potraživanja u svim izvršnim predmetima („I“ + „Iv“ + „Ivm“) u posmatranom periodu koja iznosi 3% sa podacima o prosječnoj stopi naplate potraživanja u svim izvršnim predmetima („I“ + „Iv“ + „Ivm“) u prethodnom periodu kada je iznosila 4,04%, može se konstatovati da je prosječna stopa naplate potraživanja u posmatranom periodu smanjena za 1,04%. U narednom periodu potrebno je nastaviti sa ažuriranim preduzimanjem svih odgovarajućih, zakonom propisanih radnji sprovođenja izvršenja, a u granicama datih ovlašćenja izvršnog povjerioca, u pravcu povećanja stope naplate potraživanja.

Navedeni podaci prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 4

Ukupan iznos potraživanja u periodu 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Ukupan iznos naplaćenog potraživanja u periodu 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Odnos iznosa naplaćenog potraživanja prema ukupnom iznosu potraživanja (stopa naplate %)
618.050.257,85€	19.667.707,94€	3%

e) Dužina trajanja postupka

Što se tiče dužine trajanja postupka u ovoj vrsti predmeta može se konstatovati da je u svim predmetima postupak prosječno trajao 60 dana, dok je, sa druge strane, prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100% iznosila 67 dana. Posmatrano u odnosu na prethodni period, dužina trajanja postupka u svim predmetima je uvećana za 3 dana, a u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100%, prosječna dužina trajanja postupka je duža za 4 dana u odnosu na prethodni period; u predmetima u kojima nije izjavljen prigovor prosječna dužina trajanja postupka iznosi 57 dana što je za 3 dana duže nego u prethodnom periodu, dok prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je izjavljen prigovor iznosi 132 dana, što je za 39 dana duže u odnosu na prethodni period.

Prosječna dužina trajanja postupka u „Iv“ i „Ivm“ predmetima prikazana je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5

Prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100%	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima nije izjavljen prigovor	Prosječna dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je izjavljen prigovor

60 dana	67 dana	57 dana	132 dana
---------	---------	---------	----------

- f) Dužina trajanja postupka u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta broja predmeta

Kada je u pitanju broj predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta dužine trajanja postupka, može se konstatovati da je 11.948 predmeta riješeno u trajanju do 3 mjeseca; 15.959 predmeta riješeno u trajanju do 6 mjeseci; 17.216 predmeta riješeno u trajanju do 9 mjeseci; 19.844 predmeta riješeno u trajanju do 12 mjeseci, dok je u 8.964 predmeta naplata potraživanja trajala preko 12 mjeseci.

Broj „lv“ i „lvm“ predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100%, posmatrano sa aspekta dužine trajanja postupka, prikazan je u tabeli koja slijedi.

Tabela 5a

Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 3 mjeseca	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 6 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 9 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao do 12 mjeseci	Broj predmeta u kojima je postupak trajao duže od 12 mjeseci
11.948	15.959	17.216	19.844	8.964

Javni izvršitelji su u posmatranom periodu dostavili Centralnoj Banci Crne Gore na naplatu 17.687 rješenja u kojima je ukupna vrijednost potraživanja iznosila 87.587.800,44€. U odnosu na prethodni period, broj rješenja dostavljen na postupanje Centralnoj Banci Crne Gore uvećan je za 11,72% jer je tada dostavljeno 15.615 rješenja, Od navedenog iznosa naplaćeno je 44.837.825,58€, odnosno 51,20%. Posmatrano u odnosu na prethodni period u kojem je naplaćen iznos od 57.491.981,58€, odnosno 37,47% od ukupnog iznosa koji se trebao naplatiti, zaključuje se da je u posmatranom periodu naplaćen manji iznos potraživanja, a koji je procentualno veći u odnosu na ukupnu vrijednost potraživanja koje je trebalo naplatiti u tom periodu.

Važno je napomenuti da postoje određena neslaganja broja izvršnih predmeta na kraju prethodnog perioda sa brojem predmeta na početku posmatranog perioda u vezi čega je Ministarstvo pravde zatražilo pojašnjenje od Komore javnih izvršitelja, u kojem je navedeno da je to posljedica postavke softverskog programa javnih izvršitelja koji je kreiran na način da javni izvršitelji mogu u svakom trenutku promijeniti status predmeta, pa i onog iz prethodnog perioda. U narednom periodu neophodno je dodatno unaprijediti softverski program javnih izvršitelja kako bi podaci bili u potpunosti konzistentni sa podacima iz ranijeg perioda. Napominjemo da su podaci iz posmatranog perioda međusobno potpuno konzistentni.

3. Aktivnosti Komore javnih izvršitelja

Komora javnih izvršitelja je u posmatranom periodu nastavila sa svojim redovnim aktivnostima koje se odnose na ravnomjernu raspodjelu predmeta u postupcima u kojima je izvršni

povjerilac državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave, ustanova i drugo pravno lice koje vrši javna ovlaštenja ili privredno društvo u kojem je država većinski vlasnik kapitala, u skladu sa članom 5a Zakona o javnim izvršiteljima, a preduzela je i niz drugih, vrlo značajnih aktivnosti.

Naime, sa početkom 2022. godine, Komora javnih izvršitelja Crne Gore otpočela je sa automatizovanom raspodjelom izvršnih predmeta u skladu sa normama o ravnomjerno zastupljenosti javnih izvršitelja, koju obezbjeđuje njihovo udruženje shodno odredbama Zakona o javnim izvršiteljima. Program kojim se obezbjeđuje ravnomjerna zastupljenost je razvijen u saradnji sa IT kompanijom d.o.o. Smart tech, te je uvezan sa jedinstvenim informacionim sistemom javnih izvršitelja.

17. februara 2022. godine članovi projektnog tima ENEMLOS i predstavnici neakademske partnera u projektu održali su sastanak na Pravnom fakultetu. Komoru je predstavljao predsjednik. Na sastanku su razmatrane predstojeće aktivnosti, a prevashodno početak rada pravnih klinika na Pravnom fakultetu, u okviru kojih će se pružati besplatna pravna pomoć klijentima iz tzv. ranjivih grupa, a studenti Pravnog fakulteta sticati dragocjena praktična znanja. Predstavnici neakademske partnera su tom prilikom upoznati sa planiranom organizacijom rada pravnih klinika – u pogledu izbora i angažovanja studenata, učešća akademskih i neakademske mentora, načina rada sa klijentima, promocije rada pravnih klinika i drugih značajnih pitanja, pa su, u cilju uspješnog početka rada, razmijenjena mišljenja i usaglašen najbolji model rada, imajući prije svega u vidu dugogodišnja iskustva akademskih institucija uključenih u projekat, sa kojima su se partneri iz Crne Gore u prethodnom periodu upoznali. Razmatrane su brojne aktivnosti na prijedlog neakademske partnera u cilju povećanja vidljivosti pravnih klinika, poput posjete studenata angažovanih u klinikama Vrhovnom sudu, kao jednom od partnera u projektu, čime će se pravne klinike dodatno promovisati.

U martu 2022. godine, u okviru projekta „Jačanje sistema izvršenja u zemljama Zapadnog Balkana“ koji je finansiran od strane CILC organizacije, organizovana je radna posjeta predstavnika organa Komore javnih izvršitelja Crne Gore kolegama u Srbiji. U okviru ove posjete održan je sastanak sa predstavnicima Komore javnih izvršitelja Republike Srbije. Na sastanku, koji je održan u Komori zemlje domaćina, razmijenjena su iskustva u vezi sa organizacijom i funkcionisanjem obje komore, članstvom i finansiranjem istih, sistemom tarifiranja usluga, nadzornim organima, nadležnostima i odlukama sudova koji su nadležni za javne izvršitelje, te drugim sličnim iskustvima. Posjeta je bila značajna i zbog razmjene iskustava među kolegama kada je u pitanju sistem rada kancelarija javnih izvršitelja, te su u tom cilju posjećene dvije beogradske kancelarije javnih izvršitelja. Drugog dana radne posjete, predstavnike Komore javnih izvršitelja Crne Gore ugostila je pomoćnica ministra pravde Srbije, kojom prilikom se razgovaralo o sistemu praćenja i nadzora javnoizvršiteljske djelatnosti, iskustvima ovog organa u vezi sa unaprjeđenjem zakonske regulative, kao i drugim sličnim temama. U budućem periodu je dogovorena intenzivnija saradnja i razmjena znanja i iskustava.

U okviru projekta „Pravne klinike u službi ranjivih grupa: poboljšanje zapošljivosti studenata prava putem praktičnog obrazovanja – ENEMLOS“ članovi projektnog tima bili su u posjeti univerzitetima u Poljskoj od 28. marta do 01. aprila. Delegaciju su činili predstavnici Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, Advokatske komore, Notarske komore, Komore javnih izvršitelja, Centra za alternativno rješavanje sporova i predstavnici sudstva i državnog tužilaštva. Posjećeni su: Univerzitet u Varšavi, Univerzitet Lazarski, SWPS Univerzitet, Kozminski Univerzitet i Jagelonski Univerzitet.

U saradnji sa nosiocima projekta, holandskom CILC organizacijom, te Savjetom Evrope, omogućena je izrada „Analize izvršnog postupka“ čiji su autori prof. Mihajlo Dika i Mr Ivana Jabučanin. U maju 2022. godine, u gradu Glazgovu, zasjedao je Stalni savjet UIHJ (Međunarodne organizacije sudskih izvršitelja) na kom su učestvovali predstavnici Komore javnih izvršitelja Crne Gore.

U junu 2022. godine Komora javnih izvršitelja Srbije je organizovala prijem povodom 10 godina od osnivanja profesije i početka rada javnih izvršitelja, kom su prisustvovali i predstavnici Komore javnih izvršitelja Crne Gore. Na događaju, nakon decenije rada, zaključeno je da su javni izvršitelji, nesporno, dosadašnjim radom pozicionirali mjesto u okviru pravosuđa, sa sistemom izvršenja bez alternative i da nastavljaju da daju svoj doprinos krajnjem cilju sprovođenja načela vladavine prava u interesu svih građana i subjekata u društvu. U istom mjesecu, u okviru projekta ENEMLOS, organizovana je studijska posjeta Londonu, gdje je u predviđenim aktivnostima učestvovao i predsjednik Komore javnih izvršitelja Crne Gore.

U julu 2022. godine ministar pravde Crne Gore primio je predstavnike Komore javnih izvršitelja Crne Gore. Na sastanku je bilo riječi o tekućim izmjenama i dopunama normativnog okvira za rad javnih izvršitelja, te o potrebi daljeg unaprjeđenja ove javne službe koja je ove godine obilježila osam godina djelovanja. Konstatovano je da je reforma izvršnog postupka dala značajne rezultate na planu jačanja vladavine prava, te odgovornosti građana i pravnih subjekata u izvršenju novčanih i drugih obaveza utvrđenih sudskim odlukama i drugim izvršnim naslovima, kao i na unaprjeđenju biznis ambijenta u državi. Dogovoreno je da se u daljoj komunikaciji definišu rješenja u cilju održivosti i dodatnog jačanja ove javne službe i zaključeno da bez efikasnog i profesionalnog izvršenja nema ni pravne sigurnosti kao ključnog elementa prava na pravično suđenje zagarantovanog međunarodnim i domaćim pravnim izvorima.

31. novembra 2022. godine predsjednik Komore javnih izvršitelja Crne Gore je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore održao predavanje na temu priznavanja i izvršenja stranih sudskih odluka, u okviru predmeta Međunarodno privatno pravo, te tom prilikom prezentovao ovlašćenja, predmete i sredstva izvršenja, isprave kao i izvršenje i priznanje stranih sudskih odluka, odnosno izvršenje stranih notarskih akata kao izvršnih isprava. Ovom prilikom su studenti iskazali interesovanje za rad javnih izvršitelja i iskustva koja se stiču kroz javnoizvršiteljsku djelatnost. Predavač je istakao značaj kliničkog obrazovanja mladih pravika kroz rad sa klijentima u okviru pravnih klinika na Pravnom fakultetu UCG, a u vezi sa čim daje doprinos i Komora koja učestvuje u ENEMLOS projektu.

U istom mjesecu je u Budvi organizovano Godišnje savjetovanje javnih izvršitelja – regionalna radionica posvećena odgovornosti i profesionalizmu javnih izvršitelja u saradnji sa Savjetom Evrope, Centrom za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije (COSDT) i Centrom za međunarodnu saradnju (CILC) iz Holandije. Fokus savjetovanja je uporedna praksa i domaći izazovi unutar javnoizvršiteljske djelatnosti i izvršnog postupka. Radionica je okupila članove Komore javnih izvršitelja, sudije, sudske savjetnike, predstavnike Ministarstva pravde, međunarodne eksperte, te članove Komora javnih izvršitelja Srbije i Makedonije. Tokom savjetovanja su organizovane tematske sesije o pravnim sredstvima i pravnim lijekovima u izvršnom postupku, sa fokusom na izvršenje na nepokretnostima. Pravnu analizu nacrtu Zakona o izvršenju i obezbjeđenju predstavili su stručnjaci CILC. Pravosudnom statistikom su se bavili predstavnici Evropske komisije za efikasnost pravosuđa (CEPEJ), te su upoznali sudije i izvršitelje sa konkretnim instrumentima CEPEJ-a, naročito izvještavanjem, te praksom u ovoj oblasti. Radionica je završena panel diskusijom članova komora, omogućavajući na taj način razmjenu najboljih praksi i standarda u oblasti profesije javnih izvršitelja.

U decembru 2022. godine, povodom jubileja 50 godina Pravnog fakulteta UCG, na fakultetu je održana svečana akademija kojoj su prisustvovali mnogi ugledni akademici, pravnici i političari. Dekanica Pravnog fakulteta zahvalila je bivšim i sadašnjim profesorima koji su do sada iškolovali 9.000 diplomiranih pravnika. Povodom 50 godina Pravnog fakulteta osnovana je i Alumni akademija Pravnog fakulteta UCG, čiji je cilj podsticanje profesionalnog povezivanja alumnista koji će zajedničkim naporima nastojati da doprinesu podizanju svijesti o važnosti pravničke profesije u crnogorskom društvu. Aktivnosti Akademije će se realizovati kroz organizaciju konferencija, seminara i okruglih stolova, ali i realizacijom projekata koji će podsticajno djelovati na aktuelne studente prava i pružiti im priliku za dalju afirmaciju i usavršavanje. Predsjednik Komore je jedan od osnivača ove značajne Akademije.

Na pravnom fakultetu su u decembru, u okviru pravnih klinika koje su organizovane kroz projekat ENEMLOS, održana predavanja studentima od strane predstavnika Komore javnih izvršitelja Crne Gore. Na održanom prvom predavanju dana 02.12.2022. godine predavač je govorio uopšteno o načelima izvršnog postupka, javnim izvršiteljima i njihovim nadležnostima, izvršnim i vjerodostojnim ispravama, predlogu za izvršenje, prigovorima, pravnim sredstvima koja se mogu koristiti u izvršnom postupku i slično. Na sljedećem predavanju održanom 06.12.2022. godine bilo je riječi o ispravama i praksi Evropskog suda za ljudska prava. Treće predavanje je održano 15.12.2022. godine i govorilo se o predlogu za izvršenje kao instrumentu za iniciranje izvršnog postupka. Nastavak ove vrste predavanja očekuje se u 2023. godini.

4. Pregled ostvarenog godišnjeg prometa, zaduženja i uplata javnih izvršitelja

Prema podacima Uprave prihoda i carina, ostvareni godišnji promet svih javnih izvršitelja iznosi €3.673.401,85, zaduženja iznose ukupno 466.769,31€, dok je iznos uplaćenih poreza i doprinosa 463.170,20€.

U tabeli koja slijedi prikazan je ostvareni godišnji promet, zaduženja i uplate za sve javne izvršitelje pojedinačno, kao i zbirni podaci.

Redni broj	Ime i prezime	Ostvareni godišnji promet (ostvareni promet iz GPPFL prijava za obračunski period 2022)	Uplate (ukupne uplate u 2022. godini)	ZADUŽENJE GPPFL (zaduženje po GPPFL-u za obračunski period 2021. dospjele u 2022. godini)	ZADUŽENJE IOPPD (zaduženje kroz IOPPD za obračunske periode 2022. godine)
1.	Ajković Maja	129.631,72	16.872,13	7.004,67	6.123,51
2.	Bajović Jasminka	41.623,00	12.626,70	9.429,56	4.087,63
3.	Batak Vladan	0,00	7.000,00	346,68	346,68
4.	Begović Snežana	138.086,00	14.608,07	6.521,71	6.521,71
5.	Bošković Aleksandar	226.558,42	52.076,43	5.938,13	5.938,13
6.	Čogurić Dejan	146.327,00	20.047,91	9.751,14	9.075,16

7.	Đaković Marko	139.590,00	17.447,42	5.815,84	0,00
8.	Koprivica Radovan	58.542,30	10.600,00	10.392,48	2.709,35
9.	Jelušić Ivana	53.723,00	11.614,31	5.681,92	3.814,20
10.	Jovičević Mato	96.088,17	9.697,11	5.111,78	3.304,43
11.	Latković Vidak	143.849,00	12.299,13	12.306,99	4.200,62
12.	Mičović Vasilije	101.556,48	12.165,63	12.001,01	3.623,38
13.	Milačić Siniša	131.831,00	14.167,00	10.617,66	9.123,54
14.	Nikčević Biljana	114.269,00	13.079,00	7.385,44	2.724,46
15.	Nikić Petričević Ana	157.284,00	15.610,17	20.676,19	6.616,50
16.	Nišavić Dušan	119.541,00	9.418,50	9.470,16	5.914,96
17.	Pavličić Snežana	225.111,00	29.386,14	17.395,25	12.291,55
18.	Petrović Ivan	128.326,00	20.185,45	10.350,85	7.993,65
19.	Rajković Darko	250.721,00	27.411,74	15.670,47	10.166,58
20.	Ramović Irfan	104.917,69	15.141,13	11.250,25	4.859,95
21.	Samardžić Branka	137.186,00	17.480,84	15.829,79	4.989,92
22.	Sekulić Ivan	95.151,00	7.006,16	3.514,43	3.514,43
23.	Ščepanović Veselin	112.064,45	14.015,54	9.542,26	4.161,24
24.	Tomković Vukoslavčević Aleksandra	389.384,39	19.698,66	36.569,66	18.409,43
25.	Vujović Vladan	208.010,00	28.846,28	21.504,79	6.009,60
26.	Vujotić Vladimir	133.019,00	558,29€	9.643,97	6.760,87
27.	Vukčević Novak	111.358,00	15.613,67	5.286,95	4.002,33
28.	Vuković Davor	116.702,04	18.496,79	9.327,69	5.147,78
Ukupno		3.673.401,85€	463.170,20€	304.337,72€	162.431,59€

5. Kontrola javnih izvršitelja od strane Uprave za inspekcijske poslove

Prema pribavljenim podacima, Inspekcija rada je, sprovodeći Plan rada, kao i postupajući po inicijativama za vršenje inspekcijskog nadzora, izvršila inspekcijski nadzor kod 20 javnih izvršitelja.

Ustanovljeno je da javni izvršitelji imaju ukupno 56 zaposlenih.

Kontrolama su utvrđene 4 vrste nepravilnosti kod 5 subjekata nadzora – javnih izvršitelja, koje su se odnosile na to da:

- Poslodavac nije prijavio zaposlenu na obavezno socijalno osiguranje
- Poslodavac zaključio ugovor suprotno članu 5 Zakona o volontiranju
- Poslodavac nije uručio obračun zarade zaposlenima
- Poslodavac nije upoznao zaposlene prije početka rada sa pravima, obavezama i odgovornostima u vezi sa mobingom, u skladu sa Zakonom

Za utvrđene nepravilnosti izdati su prekršajni nalozi u ukupnom iznosu od 2.000,00€ i ukazano je da se iste otklone u određenom roku.

III AKTIVNOSTI MINISTARSTVA PRAVDE I NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA JAVNIH IZVRŠITELJA I KOMORE JAVNIH IZVRŠITELJA

Ministarstvo pravde je u posmatranom periodu nastavilo sa aktivnim praćenjem i daljim unaprjeđenjem sistema izvršenja, kao i praćenjem rada javnih izvršitelja, kako kroz redovnu komunikaciju sa nadležnim organima i Komorom javnih izvršitelja, tako i kroz vršenje nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja. Komunikacija se odvijala održavanjem redovnih, a po potrebi i vanrednih sastanaka, razmjenom e-mailova i na drugi odgovarajući način. Pored toga, predstavnici Ministarstva pravde su učestvovali na konferencijama i panel diskusijama koje su u posmatranom periodu organizovane na temu izvršenja i jačanja odgovornosti i profesionalizma u pravosudnom sistemu.

U cilju realizacije obaveze nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja u posmatranom periodu, Ministarstvo pravde je donijelo Godišnji plan nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja u 2022. godini i isti objavilo na internet stranici Ministarstva, radi upoznavanja subjekata nadzora sa njegovom sadržinom. Godišnji plan nadzora za sve javne izvršitelje predvidio je jednodnevni nadzor u kancelarijama svih javnih izvršitelja.

Nadzor su izvršila dva pravosudna inspektora i isti je posebno obuhvatio uvid u Upisnik primljenih predloga za određivanje i sprovođenje izvršenja i drugih zahtjeva, kao i u druge knjige i evidencije. Kao najvažniji segment nadzora, vršen je uvid u pojedinačne izvršne predmete formirane po predlogu za izvršenje na osnovu izvršne isprave i po predlogu za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave i mjenice kao vjerodostojne isprave.

U cilju sveobuhvatnog i istovjetnog pristupa u vršenju nadzora kod svih javnih izvršitelja prethodno je pripremljen poseban zapisnik koji se popunjava za svaki kontrolisani predmet, a koji sadrži sve elemente postupanja javnog izvršitelja shodno zakonskim određenjima, kao i konstataciju pravosudnog inspektora o stanju u odnosnom predmetu, te potpis javnog izvršitelja kojim potvrđuje da je upoznat i saglasan sa tim zapisnikom i potpis pravosudnog inspektora koji je izvršio nadzor u tom predmetu.

Prilikom vršenja nadzora prvenstveno je cijenjeno: da li je izvršna isprava, odnosno vjerodostojna isprava podobna za izvršenje; da li je javni izvršitelj ažurno preduzima svaku izvršnu radnju (donošenje zaključka o predujmu troškova za rad javnog izvršitelja; donošenje rješenja o izvršenju; dostavljanje rješenja o izvršenju izvršnom povjeriocu i izvršnom dužniku, Centralnoj banci i poslovnim bankama, poslodavcu i Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja; poštovanje zakonskih rokova za dostavljanje spisa predmeta nadležnom sudu radi odlučivanja po prigovoru itd.); da li sadržina rješenja o izvršenju odgovara predlogu za izvršenje; da li se pravilno primjenjuje Uredba o tarifi javnih izvršitelja; postupanje javnog izvršitelja po odluci suda donesenoj po prigovoru, te posebno naplata potraživanja i prenos novčanih sredstava sa računa javnog izvršitelja na račun izvršnog povjerioca. Kada je u pitanju izvršenje na pokretnim stvarima izvršnog dužnika, pored navedenog, kontrolisana je i sadržina zapisnika o popisu, procjeni i prodaji pokretnih stvari, dok je za sprovođenje izvršenja na nepokretnostima provjeravana i sadržina akata javnog izvršitelja kojim se zahtijeva upis zabilježbe u katastar nepokretnosti, utvrđivanje vrijednosti nepokretnosti, zakazivanje ročišta

za prodaju nepokretnosti, prodaja nepokretnosti, prodaja nepokretnosti kupcu i namirenje izvršnog povjerioca.

U 2022. godini 2 pravosudna inspektora su vršila nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja, i to: 2 javna izvršitelja u Bijelom Polju, 1 javnog izvršitelja u Kolašinu, 3 javna izvršitelja u Nikšiću, 2 javna izvršitelja u Kotoru, 1 javnog izvršitelja u Budvi, 1 javnog izvršitelja u Ulcinju, 1 javnog izvršitelja u Herceg Novom, 1 javnog izvršitelja u Cetinju, 1 javnog izvršitelja u Danilovgradu i 10 javnih izvršitelja u Podgorici, kao i pregled poslovanja Komore javnih izvršitelja.

Prilikom vršenja nadzora kontrolisano je 230 predmeta.

Na osnovu nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja izvršenog od strane Ministarstva pravde u 2022. godini, može se konstatovati da su javni izvršitelji nastavili da obavljaju izvršiteljsku djelatnost, sa manjim izuzecima, u skladu sa zakonom.

Svi predmeti izvršenja koji su kontrolisani kod javnih izvršitelja fotokopirani su u njihovim kancelarijama i preuzeti, kako bi pravosudni inspektori, u slučaju potrebe, izvršili i dodatne provjere.

Pravosudni inspektori su sačinili zapisnike o izvršenom nadzoru i iste dostavili kontrolisanim javnim izvršiteljima u tri primjerka radi potpisivanja i vraćanja dva primjerka Ministarstvu pravde, čime je potvrđena saglasnost javnih izvršitelja sa utvrđenim stanjem.

Kao rezultat nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja (redovnog i po pritužbama stranaka i učesnika u postupku), za utvrđene nepravilnosti za koje, s obzirom na njihovu prirodu i težinu, ne postoji osnov za podnošenje predloga za pokretanje disciplinskog postupka, dat je nalog za njihovo otklanjanje u određenom roku.

Ministarstvu pravde je u posmatranom periodu podneseno 25 pritužbi – predstavki na rad javnih izvršitelja po kojima je postupano ažurno, na način što je kopija pritužbe bez odlaganja dostavljena javnom izvršitelju na koga se odnosi i istovremeno zahtijevano izjašnjenje po istoj, te dostavljanje kopije spisa predmeta radi utvrđivanja činjeničnog stanja. Za većinu pritužbi nije bilo osnova za preduzimanje bilo kakvih radnji prema javnom izvršitelju, osim obavještanja podnosioca pritužbe o preduzetim radnjama i utvrđenom činjeničnom stanju, dok je u pojedinim slučajevima ukazano javnom izvršitelju na obavezu zakonitog postupanja. Broj podnijetih pritužbi veći je za 3 u odnosu na broj pritužbi podnesenih u prethodnom periodu.

Pravosudni inspektori Ministarstva pravde su, u skladu sa ovlaštenjima iz čl.73 Zakona o javnim izvršiteljima, dana 14.12.2022. godine izvršili nadzor nad radom Komore javnih izvršitelja. U odnosu na primjenu Pravilnika o ravnomjernoj raspodjeli predmeta izvršen je pregled dodijeljenih predmeta javnim izvršiteljima u 2022. godini koji se vodi u elektronskoj formi i utvrđeno je da je raspodjela predmeta vršena u skladu sa navedenim Pravilnikom. Izvještaj je sačinjavan na kraju svakog mjeseca i objavljivan početkom narednog mjeseca na sajtu Komore javnih izvršitelja.

IV IZVRŠENJE KOD OSNOVNIH SUDOVA I PRIVREDNOG SUDA CRNE GORE

Za cjelovito sagledavanje efikasnosti funkcionisanja reformisanog sistema izvršenja, neophodno je, pored analize rada javnih izvršitelja, analizirati i rad osnovnih sudova i Privrednog suda Crne Gore u izvršnim predmetima u posmatranom periodu.

1. Izvršenje kod osnovnih sudova

a) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu izvršne isprave („I“)

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu imali u radu ukupno 2.504 izvršna predmeta na osnovu izvršne isprave. Od navedenog broja predmeta, iz prethodnog perioda preneseno je 220 predmeta ili 8,78%, dok je broj primljenih predmeta u posmatranom periodu iznosio 2.284 ili 91,21% od ukupnog broja predmeta u radu. Od ukupnog broja predmeta u radu osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili 2.268 predmeta ili 90,57%, tako da broj neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda iznosi 236 ili 9,42% od ukupnog broja predmeta u radu. Ako posmatramo odnos riješenih predmeta – 2.268 prema primljenim predmetima u posmatranom periodu – 2.284, a taj odnos procentualno izražen iznosi 99,29%, možemo konstatovati da su osnovni sudovi postigli značajnu ažurnost u rješavanju ove vrste predmeta.

U tabeli koja slijedi prikazani su podaci o rješavanju „I“ predmeta za sve osnovne sudove pojedinačno, kao i njihovi zbirni podaci.

Tabela 1

NAZIV SUDA	Broj predmeta u radu na dan 01.01.2022. godine	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2022. godine	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta	Odnos riješenih i primljenih predmeta (%)
Osnovni sud u Baru	83	69	152	99	53	65,13%	143,48%
Osnovni sud u Beranama	5	153	158	139	19	87,97%	90,85%
Osnovni sud u Bijelom Polju	0	142	142	142	0	100%	100%

Osnovni sud u Cetinju	3	24	27	23	4	85,19%	95,83%
Osnovni sud u Danilovgradu	3	18	21	15	6	71,43%	83,33%
Osnovni sud u Herceg Novom	17	64	81	58	23	71,60%	90,63%
Osnovni sud u Kolašinu	2	30	32	31	1	96,87%	103,33%
Osnovni sud u Kotoru	40	979	1019	996	23	97,74%	101,74%
Osnovni sud u Nikšiću	16	241	257	237	20	92,21%	98,34%
Osnovni sud u Plavu	11	67	78	53	25	67,95%	79,1%
Osnovni sud u Pljevljima	2	55	57	52	5	91,22%	94,54%
Osnovni sud u Podgorici	32	336	368	315	53	85,59%	93,75%
Osnovni sud u Rožajama	0	64	64	63	1	98,44%	98,44%
Osnovni sud u Ulcinju	6	23	29	26	3	89,66%	113,04%
Osnovni sud u Žabljaku	0	19	19	19	0	100%	100%
UKUPNO	220	2.284	2.504	2.268	236	90,57%	99,29%

b) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojne isprave i mjenice kao vjerodostojne isprave („lv“ i „lvm“)

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu imali u radu ukupno 228 izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave. Od navedenog broja predmeta iz prethodnog perioda preneseno je 58 predmeta, što čini 25,43% od ukupnog broja predmeta u radu, dok broj primljenih predmeta u posmatranom periodu iznosi 170 ili 74,56% od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu. Od navedenog broja predmeta, osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili 175 predmeta ili 76,75%, tako da broj neriješenih predmeta na kraju posmatranog perioda iznosi 53 ili 23,24%. Mali broj primljenih „lv“ predmeta posljedica je prenošenja nadležnosti za rješavanje ove vrste predmeta sa sudova na javne izvršitelje, pa imajući u vidu da je rješavanje „lv“ predmeta u isključivoj

nadležnosti javnih izvršitelja vjerovatno su u pitanju predmeti koji su ranije pokrenuti pred sudom, a u kojima je stranka zahtijevala promjenu sredstava i predmeta izvršenja.

Najveći procenat riješenih predmeta imaju Osnovni sud u Cetinju i Osnovni sud u Kolašinu (100%).

U tabeli koja slijedi prikazani su podaci o rješavanju „lv“ i „lvm“ predmeta za sve osnovne sudove pojedinačno, kao i njihovi zbirni podaci.

Tabela 2

NAZIV SUDA	Broj predmeta u radu na dan 01.01.2022. godine	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2022. godine	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta koji su se nalazili u radu u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine
Osnovni sud u Baru	0	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Beranama	0	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Bijelom Polju	0	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Cetinju	1	7	8	8	0	100%
Osnovni sud u Danilovgradu	2	0	2	0	2	0
Osnovni sud u Herceg Novom	36	160	196	161	35	82,15%
Osnovni sud u Kolašinu	1	0	1	1	0	100%
Osnovni sud u Kotoru	0	0	0	0	0	0

Osnovni sud u Nikšiću	3	0	3	2	1	66,66%
Osnovni sud u Plavu	0	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Pljevljima	0	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Podgorici	2	2	4	2	2	50%
Osnovni sud u Rožajama	0	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Ulcinju	13	1	14	1	13	7,14%
Osnovni sud u Žabljaku	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	58	170	228	175	53	76,75%

c) Ustupanje izvršnih predmeta javnim izvršiteljima na zahtjev izvršnih povjerilaca

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu, na zahtjev izvršnih povjerilaca, ustupili javnim izvršiteljima ukupno 262 predmeta. Najveći broj „I“ i „Ivm“ predmeta – 92 ustupio je Osnovni sud u Nikšiću.

Ako uporedimo broj ustupljenih predmeta u posmatranom periodu – 262, sa brojem ustupljenih predmeta u prethodnom periodu – 317, možemo konstatovati da je u posmatranom periodu ustupljen manji broj predmeta u odnosu na prethodni period. Valja napomenuti da ustupanje predmeta zavisi isključivo od volje izvršnog povjerioca.

U tabeli koja slijedi prikazan je broj izvršnih predmeta („I“ i „Ivm“) koji su u posmatranom periodu, na zahtjev izvršnih povjerilaca, ustupljeni javnim izvršiteljima.

Tabela 3

Osnovni sudovi	„I“ predmeti	„Ivm“ predmeti
Osnovni sud u Baru	5	7
Osnovni sud u Beranama	5	3
Osnovni sud u Bijelom Polju	1	0
Osnovni sud u Cetinju	3	17
Osnovni sud u Danilovgradu	2	2
Osnovni sud u Herceg Novom	0	0
Osnovni sud u Kolašinu	0	0
Osnovni sud u Kotoru	5	11
Osnovni sud u Nikšiću	65	27

Osnovni sud u Plavu	0	2
Osnovni sud u Pljevljima	1	0
Osnovni sud u Podgorici	63	27
Osnovni sud u Rožajama	4	1
Osnovni sud u Ulcinju	3	8
Osnovni sud u Žabljaku	0	0
UKUPNO	262	

d) Postupanje osnovnih sudova po prigovorima

U posmatranom periodu izjavljeno je ukupno 5.360 prigovora protiv odluka izvršnih sudija osnovnih sudova i javnih izvršitelja, od čega je najveći broj prigovora izjavljen Osnovnom sudu u Podgorici – 1.472 ili 27,46% od ukupnog broja izjavljenih prigovora u posmatranom periodu. Posmatrajući broj izjavljenih prigovora prema ukupnom broju izvršnih predmeta u radu kod javnih izvršitelja u posmatranom periodu – 286.178, može se konstatovati da procenat izjavljenih prigovora nije visok jer iznosi 1,87%.

Upoređujući broj izjavljenih prigovora u posmatranom periodu u odnosu na broj prigovora koji su izjavljeni u prethodnom periodu – 5.821 ili 2,44% od ukupnog broja predmeta u radu kod javnih izvršitelja u prethodnom periodu, može se konstatovati da je broj izjavljenih prigovora manji za 461.

Broj izjavljenih prigovora za svaki osnovni sud pojedinačno, kao i za sve osnovne sudove zbirno, prikazan je u tabeli koja slijedi.

Tabela 4

Osnovni sudovi	Broj izjavljenih prigovora
Osnovni sud u Baru	502
Osnovni sud u Beranama	506
Osnovni sud u Bijelom Polju	524
Osnovni sud u Cetinju	178
Osnovni sud u Danilovgradu	181
Osnovni sud u Herceg Novom	194
Osnovni sud u Kolašinu	29
Osnovni sud u Kotoru	892
Osnovni sud u Nikšiću	410
Osnovni sud u Plavu	47
Osnovni sud u Pljevljima	7
Osnovni sud u Podgorici	1.472
Osnovni sud u Rožajama	96
Osnovni sud u Ulcinju	306
Osnovni sud u Žabljaku	16
UKUPNO	5.360

Kada su u pitanju vrste odluka suda po prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja, može se konstatovati da broj usvojenih prigovora iznosi 2.518 ili 46,97% od

ukupnog broja izjavljenih prigovora. S obzirom na to da je navedeni procenat manji u odnosu na prethodni period (54,61%) potrebno je preduzimati aktivnosti na podizanju nivoa zakonitosti u odlučivanju, prije svega zakonitosti u odlučivanju javnih izvršitelja, jer se u njihovoj nadležnosti nalazi nesrazmjerno veći broj izvršnih predmeta u odnosu na broj izvršnih predmeta u sudovima. Međutim, radi donošenja pravilnih zaključaka važno je imati u vidu da procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od odluke javnih izvršitelja, jer se u praksi vrlo često dešava da javni izvršitelj na osnovu vjerodostojne isprave donese zakonito rješenje o izvršenju, protiv kojeg izvršni dužnik blagovremeno izjavi prigovor zastarjelosti potraživanja izvršnog povjerioca, na koju okolnost javni izvršitelj ne pazi po službenoj dužnosti ili ospori validnost vjerodostojne isprave predlažući sprovođenje vještačenja po vještacima odgovarajuće struke, u kom slučaju sud usvaja prigovor i određuje da će se postupak nastaviti kao protiv prigovora protiv platnog naloga, tj.predmet prevodi u parnicu, na šta javni izvršitelj ne može da utiče.

Upoređujući broj „Ip“ odluka iz posmatranog perioda – 4.714, sa brojem „Ip“ odluka iz prethodnog perioda – 5.432 zaključuje se da je u posmatranom periodu riješeno 718 „Ip“ predmeta manje u odnosu na prethodni period, što je i logično, jer je u ovom periodu izjavljen manji broj prigovora u odnosu na prethodni period.

Kako u sudovima i dalje ne postoji odvojena evidencija o izjavljenim prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja, to odvojene podatke nije bilo moguće pribaviti, ali se može osnovano pretpostaviti da je, imajući u vidu nadležnost osnovnih sudova i javnih izvršitelja, učešće prigovora protiv odluka izvršnih sudija u ukupnom broju izjavljenih prigovora neznatno u odnosu na učešće prigovora protiv odluka javnih izvršitelja.

U tabeli koja slijedi prikazan je broj odluka osnovnih sudova po prigovoru („Ip“ odluke), po vrsti odluke.

Tabela 5

Osnovni sudovi	Ukupan broj izjavljenih prigovora u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Ukupan broj donesenih IP odluka u periodu od 01.01.2022. – 31.12.2022. godine	Prigovor odbijen	Prigovor usvojen			Prigovor odbačen	Ostalo	Nezavršeno
				Izvršenje obustavljeno	Vraćeno na ponovni postupak	Prevedeno u parnicu			
Osnovni sud u Baru	502	417	120	31	46	193	15	12	85
Osnovni sud u Beranama	506	504	164	4	36	273	18	9	2
Osnovni sud u Bijelom Polju	524	235	82	3	10	124	14	2	289

Osnovni sud u Cetinju	178	166	58	4	24	74	3	3	12
Osnovni sud u Danilovgradu	181	128	39	4	10	52	18	5	48
Osnovni sud u Herceg Novom	194	161	181	19	14	30	7	10	33
Osnovni sud u Kolašinu	29	25	7	2	2	13	1	4	0
Osnovni sud u Kotoru	892	782	222	39	116	331	36	38	110
Osnovni sud u Nikšiću	410	403	117	38	31	195	20	2	7
Osnovni sud u Plavu	47	47	3	2	1	36	3	2	0
Osnovni sud u Pljevljima	7	2	0	0	2	0	0	0	5
Osnovni sud u Podgorici	1472	1441	781	148	29	326	134	23	132
Osnovni sud u Rožajama	96	87	17	2	14	43	8	3	9
Osnovni sud u Ulcinju	306	305	104	24	15	153	7	2	1
Osnovni sud u Žabljaku	16	11	6	0	5	0	0	0	4
UKUPNO	5.360	4.714	1901	320	355	1.843	284	115	737

*5 prigovora iz Osnovnog suda u Danilovgradu delegirano je drugim sudovima

e) Dužina trajanja izvršnog postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima formiranim na osnovu izvršne isprave

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu u trajanju do 3 mjeseca riješili 2.099 predmeta, što čini 92,54% od ukupnog broja riješenih predmeta – 2.268; u trajanju do 6 mjeseci riješili su 86 predmeta ili 3,79%; u trajanju do 9 mjeseci riješili su 33 predmeta ili 1,45%; u trajanju do 1 godine riješili su 7 predmeta ili 0,30%, dok su u trajanju preko 1 godine riješili 44 predmeta ili 1,94%.

Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je 90,30% od ukupnog broja „I“ predmeta koji su se nalazili u radu kod osnovnih sudova riješeno u trajanju do 3 mjeseca, dok je za dužinu trajanja postupka preko 1 godine taj procenat iznosio 3,42%,

može se konstatovati da je u posmatranom periodu riješen procentualno veći broj predmeta u trajanju do 3 mjeseca dok je u trajanju preko 1 godine riješen procentualno manji broj predmeta.

U tabeli koja slijedi prikazano je trajanje postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima „I“, za svaki sud odvojeno, kao i njihovi zbirni podaci.

Tabela 6

Naziv suda	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 9 mjeseci	Do 1 godine	Preko 1 godine
Osnovni sud u Baru	48	12	7	3	29
Osnovni sud u Beranama	130	7	2	0	0
Osnovni sud u Bijelom Polju	142	0	0	0	0
Osnovni sud u Cetinju	20	2	0	1	0
Osnovni sud u Danilovgradu	10	4	1	0	0
Osnovni sud u Herceg Novom	40	12	5	0	1
Osnovni sud u Kolašinu	28	1	1	0	1
Osnovni sud u Kotoru	966	18	10	2	0
Osnovni sud u Nikšiću	221	8	5	0	3
Osnovni sud u Plavu	38	15	0	0	0
Osnovni sud u Pljevljima	49	1	1	0	1
Osnovni sud u Podgorici	304	5	0	0	6
Osnovni sud u Rožajama	64	0	0	0	0
Osnovni sud u Ulcinju	20	1	1	1	3
Osnovni sud u Žabljaku	19	0	0	0	0
UKUPNO	2.099	86	33	7	44

f) Dužina trajanja izvršnog postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima formiranim na osnovu vjerodostojne isprave („lv“ i „lvm“)

Osnovni sudovi su u posmatranom periodu u trajanju do 3 mjeseca riješili 92 „lv“ i „lvm“ predmeta ili 52,57% od ukupnog broja riješenih predmeta – 175; do 6 mjeseci riješili su 45 predmeta ili 25,71%; do 9 mjeseci riješili su 29 predmeta ili 16,57%; do 1 godine riješili su 3 predmeta ili 1,71%, dok je u 6 predmeta ili 3,42% od ukupnog broja riješenih predmeta, dužina trajanja postupka iznosila preko 1 godine.

U tabeli koja slijedi prikazano je trajanje postupka kod osnovnih sudova u izvršnim predmetima „lv“ i „lvm“.

Tabela 7

Naziv suda	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 9 mjeseci	Do 1 godine	Preko 1 godine
Osnovni sud u Baru	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Beranama	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Bijelom Polju	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Cetinju	7	0	0	1	0
Osnovni sud u Danilovgradu	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Herceg Novom	85	45	29	2	0
Osnovni sud u Kolašinu	0	0	0	0	1
Osnovni sud u Kotoru	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Nikšiću	0	0	0	0	2
Osnovni sud u Plavu	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Pljevljima	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Podgorici	0	0	0	0	2
Osnovni sud u Rožajama	0	0	0	0	0
Osnovni sud u Ulcinju	0	0	0	0	1
Osnovni sud u Žabljaku	0	0	0	0	0
UKUPNO	92	45	29	3	6

2. Izvršenje kod Privrednog suda Crne Gore

a) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu izvršne isprave

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu imao u radu 141 „I“ predmet. Od navedenog broja je iz prethodnog perioda preneseno 32 predmeta ili 22,69% od ukupnog broja predmeta u radu, dok je u posmatranom periodu primljeno 109 predmeta ili 77,31% od ukupnog broja predmeta u radu. Ovaj sud je u posmatranom periodu riješio 96 predmeta ili 68,08% od ukupnog broja predmeta u radu, dok je ostalo neriješeno 45 predmeta ili 31,91%. Dakle, prema navedenim podacima može se zaključiti da je Privredni sud Crne Gore u posmatranom periodu bio ažuran u rješavanju ove vrste predmeta.

Podaci o rješavanju I predmeta u Privrednom sudu Crne Gore u posmatranom periodu prikazani su u tabeli koja slijedi.

Tabela 1

Broj predmeta u radu na dan 01.01.2022. godine	Broj primljenih predmeta u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine	Ukupan broj predmeta u radu u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine	Broj riješenih predmeta u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine	Broj neriješenih predmeta na dan 31.12.2022. godine	Odnos riješenih predmeta prema ukupnom broju predmeta u radu (%)
32	109	141	96	45	68,08%

b) Rješavanje izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojne isprave i mjenice kao vjerodostojne isprave („Iv“ i „Ivm“)

Privredni sud Crne Gore u posmatranom periodu nije imao u radu „Iv“ i „Ivm“ predmete.

c) Ustupanje izvršnih predmeta javnim izvršiteljima

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu, na zahtjev izvršnih povjerilaca, ustupio u rad javnim izvršiteljima 36 izvršnih predmeta. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je na zahtjev izvršnih povjerilaca ustupljeno 53 predmeta može se konstatovati da je u posmatranom periodu ustupljen manji broj predmeta. Ustupanje izvršnih predmeta zavisi isključivo od volje izvršnih povjerilaca.

d) Postupanje Privrednog suda Crne Gore po prigovorima

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu imao 1.324 predmeta po prigovoru na odluke izvršnih sudija navedenog suda i javnih izvršitelja – „lp“ predmeti. Od navedenog broja riješeno je 823 predmeta ili 62,16%, dok je ostao neriješen 501 predmet ili 37,83%. Navedeni podaci, zajedno sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je riješeno 98,78% „lp“ predmeta govore da je u odnosu na prethodni period Privredni sud Crne Gore riješio manji broj ove vrste predmeta. Broj usvojenih prigovora iznosi 375 ili 45,56% od ukupno riješenih „lp“ predmeta. Radi cjelovitog sagledavanja stanja i, s tim u vezi, donošenja pravilnih zaključaka, kategoriji „prigovor usvojen“ treba dodati i kategorije „odluka ukinuta“ i „postupak obustavljen“ jer se i u tim slučajevima prigovor usvaja, tako da ukupan broj usvojenih prigovora u posmatranom periodu iznosi 649 ili 78,85%. Navedeni procenat je veći od procenta usvojenih prigovora iz prethodnog perioda koji je iznosio 46,29%.

I na ovom mjestu je važno ukazati da procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od stručnog znanja javnih izvršitelja i njihovog zakonitog postupanja, jer se u praksi vrlo često dešava da javni izvršitelj donese zakonito rješenje o izvršenju, protiv kojeg izvršni dužnik blagovremeno izjavi prigovor zastarjelosti potraživanja izvršnog povjerioca, na koju okolnost, međutim, javni izvršitelj ne pazi po službenoj dužnosti u kom slučaju sud usvaja prigovor i određuje da će se postupak nastaviti kao u slučaju prigovora protiv platnog naloga, tj. predmet prevodi u parnicu, na šta javni izvršitelj ne može da utiče.

Broj odluka Privrednog suda Crne Gore donesenih u posmatranom periodu po prigovoru („lp“ odluke), po vrsti odluke, prikazan je u tabeli koja slijedi.

Tabela 3

Broj „lp“ predmeta	Riješeno	Prigovor odbijen	Prigovor usvojen	Prigovor odbačen	Odluka ukinuta	Postupak obustavljen	Admin. riješeno	Ostalo
1324	823	253	375	71	42	17	52	13

e) Trajanje postupka u izvršnim predmetima na osnovu izvršne isprave

Privredni sud Crne Gore je u posmatranom periodu najveći broj predmeta – 53 ili 55,20% riješio u trajanju do 3 mjeseca; do 6 mjeseci riješio je 24 predmeta ili 25%; do 9 mjeseci riješio je 15 predmeta ili 15,62%; do 1 godine riješio je 3 predmeta ili 3,12%, dok je preko 1 godinu trajao 1 predmet ili 1,04%. Navedeni podaci ukazuju da je Privredni sud Crne Gore u posmatranom periodu efikasno rješavao izvršne predmete na osnovu izvršne isprave.

U tabeli koja slijedi prikazano je trajanje postupka u Privrednom sudu Crne Gore u izvršnim „I“ predmetima.

Tabela 4

Privredni sud Crne Gore	Do 3 mjeseca	Do 6 mjeseci	Do 9 mjeseci	Do 1 godine	Preko 1 godine
Broj predmeta	53	24	15	3	1

OCJENA STANJA

Imajući u vidu ostvarene rezultate rada javnih izvršitelja, osnovnih sudova i Privrednog suda Crne Gore u izvršnim predmetima, izvršenog nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i utvrđenog stanja, te drugih relevantnih podataka i aktivnosti, može se zaključiti da sistem izvršenja u Crnoj Gori funkcioniše na efikasan način.

Navedeni zaključak proizilazi, prije svega, iz činjenice što su javni izvršitelji, kao nadležni za određivanje i sprovođenje izvršenja i obezbjeđenja, osim u malom broju slučajeva za koje je isključivo nadležan sud, u posmatranom periodu riješili veliki broj izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava – 13.663 ili 26,20% od ukupnog broja predmeta u radu, odnosno 75,69% od broja primljenih predmeta. Takođe, riješen je veliki broj izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave – 28.808 predmeta ili 12,31% od ukupnog broja predmeta u radu, odnosno 58,77% od ukupnog broja primljenih predmeta u ovom periodu. Kada se ima u vidu da je veliki priliv izvršnih predmeta kod javnih izvršitelja, neophodno je da u narednom periodu javni izvršitelji intenziviraju radnje izvršenja, u granicama datih ovlaštenja od strane izvršnog povjerioca, u cilju povećanja broja riješenih predmeta.

Za pravilnu ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja važno je raspolagati i podacima o strukturi neriješenih predmeta. S tim u vezi, u strukturi neriješenih predmeta na osnovu izvršnih isprava u najvećem broju slučajeva – 92,10% od ukupnog broja neriješenih predmeta, izvršenje nije moguće sprovesti zbog nepostojanja imovine izvršnog dužnika na kojoj bi se mogla sprovesti prinudna naplata, što predstavlja objektivnu okolnost na koju javni izvršitelj ne može da utiče. Ovaj procenat je kod izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave još veći i iznosi 94,13%, a na istom nivou je kao u prethodnom periodu kada je iznosio 94,53%.

Sa druge strane, struktura riješenih predmeta je izuzetno povoljna, naročito kad su u pitanju izvršni predmeti na osnovu izvršnih isprava kod kojih je u posmatranom periodu od ukupnog broja riješenih predmeta najveći broj – 12.565 ili 92,62% riješen naplatom potraživanja u iznosu od 100% što predstavlja kontinuitet sa prethodnim periodom. Struktura riješenih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave nije toliko povoljna kao kod izvršnih isprava, jer broj riješenih predmeta u kojima je potraživanje naplaćeno 100% iznosi 14.941 ili 51,86% od ukupnog broja riješenih predmeta, što međutim predstavlja povećanje za 5,18% u odnosu na prethodni period kada je ovaj procenat iznosio 46,68%. Svi ostali predmeti riješeni su na jedan od administrativnih načina (prekid, obustava, prevođenje u parnicu itd.). Imajući u vidu pravnu prirodu vjerodostojnih isprava ovakva struktura riješenih predmeta bila je i očekivana.

Za ocjenu efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja važni su i podaci o prosječnoj dužini trajanja postupka koja je u posmatranom periodu u izvršnim predmetima na osnovu izvršnih isprava u svim predmetima iznosila 24 dana, dok je u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% iznosila 21 dan. Dakle, može se konstatovati da se izvršni postupak u ovoj vrsti predmeta sprovodio približno u istom roku kao u prethodnom periodu. Sa druge strane, prosječna dužina trajanja postupka u izvršnim predmetima na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave u svim riješenim predmetima iznosila je 60 dana, dok je u onim predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno u iznosu od 100% prosječna dužina trajanja postupka bila 67 dana. Ako uporedimo ove podatke sa podacima iz prethodnog perioda možemo konstatovati da je prosječna dužina trajanja postupka u svim predmetima u

posmatranom periodu bila veća za 3 dana u odnosu na prethodni period kada je ista iznosila 57 dana, dok je u predmetima u kojima je potraživanje naplaćeno 100% bila duža za 4 dana jer je u prethodnom periodu iznosila 63 dana.

Važno je napomenuti da se u značajnom broju predmeta izvršenje sprovodi namirenjem u ratama, što će se, nakon uplate posljednje rate, nesumnjivo pozitivno odraziti na efikasnost sistema izvršenja sa aspekta broja riješenih predmeta, jer se sve do konačne naplate potraživanja ovi predmeti vode kao neriješeni. Broj izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava u kojima se izvršenje sprovodi namirenjem u ratama iznosi 2.049 ili 5,32% od ukupnog broja neriješenih predmeta, dok taj broj kod izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave iznosi 9.424 ili 4,59% od ukupnog broja neriješenih predmeta.

Posebno su važni podaci o naplaćenom potraživanju u posmatranom periodu. Javni izvršitelji su u posmatranom periodu od ukupnog iznosa potraživanja po izvršnim ispravama – 664.883.999,60€ naplatili 23.151.968,33€ ili 3%. Navedeni iznos je za oko 2 miliona manji u odnosu na prethodni period kada je naplaćeno 25.812.307,12€. Kada je u pitanju naplata potraživanja po vjerodostojnim ispravama i mjenici kao vjerodostojnoj ispravi, javni izvršitelji su od ukupnog iznosa potraživanja – 618.050.257,85€ naplatili 19.667.707,94€ ili 3%, što je približan iznos naplaćenog potraživanja u prethodnom periodu kada je on iznosio 19.535.495,56€. Posmatrano zbirno, javni izvršitelji su u posmatranom periodu naplatili 2.528.126,41€ manje u odnosu na prethodni period. Navedeni podaci ukazuju na potrebu da se u narednom periodu nastavi preduzimanje svih zakonom propisanih radnji izvršenja, u granicama ovlašćenja datih od strane izvršnog povjerioca, kako bi se nastavio visok trend naplate potraživanja. Svakako da ovdje treba imati u vidu činjenicu da se u radu kod javnih izvršitelja nalazi veliki broj izvršnih predmeta u kojima su potraživanja visoka i nenaplativa već duže vrijeme zbog nepostojanja imovine izvršnog dužnika, a izvršni povjerioci i pored toga istrajavaju kod svog predloga za izvršenje, na šta javni izvršitelji ne mogu da utiču, a što u značajnoj mjeri opterećuje njihov rad i rezultate rada.

Zakovitost u odlučivanju i sprovođenju izvršenja, kako od strane suda, tako i od strane javnih izvršitelja, posebno je važna za efikasno funkcionisanje sistema izvršenja i, s tim u vezi, ostvarivanje i zaštitu prava i interesa stranaka i drugih učesnika u izvršnom postupku. Na osnovu pribavljenih podataka može se konstatovati da je procenat usvojenih prigovora iznosio 46,97% od ukupnog broja izjavljenih prigovora, umanjujući se u odnosu na prethodni period. Potrebno je nastaviti sa podizanjem nivoa zakonitosti u odlučivanju, prije svega zakonitosti u odlučivanju javnih izvršitelja jer se u njihovoj nadležnosti nalazi nesrazmjerno veći broj izvršnih predmeta u odnosu na broj izvršnih predmeta u sudovima. U tom pravcu, treba nastaviti sa organizovanjem obuka i seminara iz oblasti izvršnog postupka za sudije i javne izvršitelje i preduzimati aktivnosti na ujednačavanju sudske prakse kada je u pitanju odlučivanje po prigovorima na odluke suda i javnih izvršitelja. Svakako, radi pravilnog razumijevanja i, s tim u vezi, donošenja pravilnih zaključaka, važno je znati da broj, odnosno procenat usvojenih prigovora ne zavisi samo od odluka javnih izvršitelja, jer se u praksi vrlo često dešava da javni izvršitelji na osnovu vjerodostojne isprave donesu rješenje o izvršenju u skladu sa zakonom, protiv kojeg izvršni dužnik blagovremeno izjavi prigovor zastarjelosti potraživanja izvršnog povjerioca, na koju javni izvršitelj ne pazi po službenoj dužnosti ili ospori validnost vjerodostojne isprave predlažući sprovođenje vještačenja po vještacima odgovarajuće struke, u kom slučaju sud usvaja prigovor i određuje da će se postupak nastaviti kao povodom prigovora protiv platnog naloga, tj. predmet prevodi u parnicu, na šta javni izvršitelj ne može da utiče. Ukupan broj izjavljenih prigovora osnovnim sudovima nije bio veliki u posmatranom periodu i iznosio je 5.360 ili 1,87% od broja izvršnih predmeta koji se nalazio u radu kod javnih izvršitelja. Procenat usvojenih prigovora u Privrednom sudu Crne Gore manji je nego u

osnovnim sudovima i iznosi 27,07% od broja izjavljenih prigovora – 1.324. Ovaj procenat je manji za 5,38% u odnosu na prethodni period kada je iznosio 32,45%.

Za cjelovito sagledavanje efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja važni su rad i rezultati rada osnovnih sudova i Privrednog suda u izvršnim predmetima. Ovi sudovi su u posmatranom periodu nastavili sa efikasnim rješavanjem kako izvršnih predmeta, tako i predmeta formiranih po prigovorima na odluke izvršnih sudija i javnih izvršitelja. Pored toga, osnovni sudovi su u značajnoj mjeri smanjili zaostatak ove vrste predmeta iz prethodnog perioda. Naime, osnovni sudovi su u posmatranom periodu primili ukupno 2.284 predmeta po osnovu izvršnih isprava, odnosno 170 predmeta po osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave. Od ukupnog broja izvršnih predmeta formiranih po osnovu izvršnih isprava – 2.504, riješeno je 2.268 predmeta ili 90,57%, dok je, kada su u pitanju izvršni predmeti po osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave, od ukupnog broja predmeta u radu u posmatranom periodu – 228, riješeno 175 predmeta ili 76,75%. Kada je u pitanju Privredni sud Crne Gore, isti je od ukupnog broja izvršnih predmeta na osnovu izvršne isprave koji se nalazio u radu kod ovog suda u posmatranom periodu – 141, riješio 96 predmeta ili 68,08%, dok izvršnih predmeta na osnovu vjerodostojnih isprava i mjenice kao vjerodostojne isprave nije bilo u radu ovog suda.

Osnovni sudovi i Privredni sud Crne Gore bili su efikasni i u rješavanju predmeta po prigovorima protiv odluka izvršnih sudija i javnih izvršitelja – „Ip“ predmeti. Naime, osnovni sudovi su u posmatranom periodu riješili 87,94% od broja izjavljenih prigovora, dok ovaj procenat kod Privrednog suda iznosi 62,16%.

Da su osnovni sudovi i Privredni sud Crne Gore u znatnoj mjeri doprinijeli efikasnosti sistema izvršenja u posmatranom periodu ukazuju i podaci da su osnovni sudovi veliki broj izvršnih predmeta na osnovu izvršnih isprava riješili u kratkom roku, u trajanju do 3 mjeseca – 2.099 predmeta ili 92,54%, dok je u trajanju preko 1 godine riješeno 44 predmeta ili 1,94%. Upoređujući navedene podatke sa podacima iz prethodnog perioda u kojem je 90,30% od ukupnog broja „I“ predmeta koji su se nalazili u radu kod osnovnih sudova riješeno u trajanju do 3 mjeseca, dok je za dužinu trajanja postupka preko 1 godine taj procenat iznosio 3,42%, može se konstatovati da je u posmatranom periodu skraćena dužina trajanja izvršnog postupka u odnosu na prethodni period, što znači da je postignuta veća efikasnost u rješavanju ove vrste predmeta. Rezultati Privrednog suda Crne Gore u pogledu dužine trajanja u ovoj vrsti predmeta su da je ovaj sud u trajanju do 3 mjeseca riješio 53 izvršna predmeta formirana na osnovu izvršne isprave ili 55,20%, dok nije bilo predmeta u kojima je postupak trajao duže od 1 godine.

Dakle, na osnovu svih navedenih podataka može se konstatovati da je reforma sistema izvršenja u pogledu rasterećenosti sudova i povećanja njihove efikasnosti u rješavanju ove vrste predmeta u posmatranom periodu dala odlične rezultate.

Efikasnosti sistema izvršenja u posmatranom periodu u značajnoj mjeri je doprinijelo izvršenje preko Centralne Banke Crne Gore, kojoj su javni izvršitelji u posmatranom periodu dostavili na naplatu 17.687 rješenja u kojima je ukupna vrijednost potraživanja iznosila 87.587.800,44€. U odnosu na prethodni period, broj rješenja dostavljen na postupanje je veći za 11,72% jer je tada dostavljeno 15.615 rješenja. Od navedenog iznosa naplaćeno je 44.837.825,58€, odnosno 51,20%. Posmatrano u odnosu na prethodni period u kojem je naplaćen iznos od 57.491.981,58€, odnosno 37,47% od ukupnog iznosa koji se trebao naplatiti, zaključuje se da je u posmatranom periodu naplaćen manji iznos potraživanja, ali i da je taj iznos procentualno veći u odnosu na ukupnu vrijednost potraživanja koju je trebalo naplatiti u tom periodu.

Kada je u pitanju ostvareni godišnji promet, zaduženja po osnovu poreza i doprinosa i uplate poreza i doprinosa, prema podacima Poreske uprave, ostvareni godišnji promet svih javnih izvršitelja iznosi 3.673.401,85€, zaduženja iznose ukupno 466.769,31€, dok je iznos uplaćenih poreza i doprinosa 463.170,20€.

Pravilnom funkcionisanju i efikasnosti sistema izvršenja u posmatranom periodu doprinijele su i aktivnosti Ministarstva pravde koje je nastavilo sa aktivnim praćenjem i unaprjeđenjem sistema izvršenja, kao i praćenjem zakonitosti rada javnih izvršitelja, kako kroz redovnu komunikaciju sa nadležnim organima i Komorom javnih izvršitelja, tako i kroz vršenje nadzora nad zakonitošću rada javnih izvršitelja. Predstavnici Ministarstva pravde učestvovali su na online konferencijama i panel diskusijama koje su u posmatranom periodu organizovane na temu izvršenja i jačanja odgovornosti i profesionalizma u pravosudnom sistemu. Na osnovu izvršenog nadzora, sa posebnim akcentom na postupanje javnih izvršitelja prilikom sprovođenja izvršenja, može se konstatovati da su javni izvršitelji obavljali izvršiteljsku djelatnost, sa manjim izuzecima, u skladu sa zakonom. Kao rezultat nadzora (redovnog i po pritužbama stranaka i učesnika u izvršnom postupku), za utvrđene nepravilnosti, za koje, s obzirom na njihovu prirodu i težinu, ne postoji osnov za podnošenje predloga za pokretanje disciplinskog postupka, dat je nalog za njihovo otklanjanje u određenom roku, dok nijedan disciplinski postupak nije pokrenut.

U narednom periodu neophodno je nastaviti sa aktivnim praćenjem efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja i zakonitosti rada javnih izvršitelja i preduzimati sve neophodne radnje i aktivnosti u pravcu njegovog daljeg unaprjeđenja.

Ministarstvo pravde planira posebno jačanje i edukaciju kadrovskih kapaciteta radi kvalitetnog i dinamičnijeg vršenja inspekcijskog nadzora nad radom javnih izvršitelja. Kao drugi temeljni pravac kontrolnih aktivnosti Ministarstvo planira snažnu horizontalnu aktivnost u informisanju o postupanju sudova i javnih izvršitelja, što se pokazalo kao neophodno u dosadašnjem periodu. Poseban prostor u budućem radu Ministarstva zauzimaće kontrola izvršenja u postupcima u kojima se naplaćuju sredstva od javnog interesa, koja se odnose na prihode budžeta Crne Gore.

Ministarstvo pravde je u 2022. godini započelo rad na izradi zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju radi usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, kao i unaprjeđenja postojećih zakonskih rješenja u navedenom zakonu, a koji rad je nastavljen u 2023. godini.

Za efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja u posmatranom periodu bile su značajne i aktivnosti Komore javnih izvršitelja, koje se prije svega odnose na: početak automatizovane raspodjele izvršnih predmeta u skladu sa normama o ravnomjernoj zastupljenosti javnih izvršitelja; sastanak članova projektnog tima ENEMLOS na Pravnom fakultetu UCG; učešće u projektu „Jačanje sistema izvršenja u zemljama Zapadnog Balkana; učešće u projektu „Pravne klinike u službi ranjivih grupa: poboljšanje zapošljivosti studenata prava putem praktičnog obrazovanja – ENEMLOS“ i posjeta univerzitetima u Poljskoj; izrada „Analize izvršnog postupka“; učešće na prijemu povodom obilježavanja 10 godina od osnivanja profesije i početka rada javnih izvršitelja u Srbiji; predavanja na Pravnom fakultetu UCG na temu priznavanja i izvršenja stranih sudskih odluka, u okviru predmeta Međunarodno privatno pravo; učešće na Godišnjem savjetovanju javnih izvršitelja – regionalnoj radionici posvećenoj odgovornosti i profesionalizmu javnih izvršitelja u saradnji sa Savjetom Evrope, Centrom za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije i Centrom za međunarodnu saradnju; učešće na svečanoj akademiji povodom jubileja 50 godina Pravnog fakulteta UCG, te osnivanja Alumni akademije Pravnog fakulteta UCG, kao i učešće na predavanjima studentima na Pravnom fakultetu u okviru projekta ENEMLOS.